

PYTANIA DO EGZAMINU MAGISTERSKIEGO DLA KIERUNKU PSYCHOLOGIA 2024/25 UPJPII

I CZĘŚĆ OGÓLNA

1. Omów budowę anatomiczną i funkcjonalną układu nerwowego, jego części składowe oraz ich funkcje.
2. Wymień narządy zmysłów, omów zasady ich działania, jakie ośrodki regulują ich działanie. Podaj drogi i szlaki do tych ośrodków.
3. Omów budowę neuronu. Wyjaśnij pojęcia potencjału spoczynkowego i czynnościowego neuronu oraz ich mechanizmy. Podaj przykłady działania w komórkach receptorowych wybranych narządów.
4. Czym różni się psychologia głównego nurtu od psychologii personalistycznej?
5. Proszę omówić genetyczne uwarunkowania zachowań i stopień w jakim jesteśmy nimi zdeterminowani.
6. „Dajcie mi dziecko spłodzone przez dowolną parę rodziców i dajcie mi pełną kontrolę nad środowiskiem, w jakim będzie ono wzrastać – a sprawię, że wyrośnie na wybitnego uczonego, artystę, politycznego przywódcę, czy też, jeśli tylko będę tego chciał, zostanie pospolitym przestępcą”. Przeprowadź analizę polemiczną powyższego stwierdzenia Johna Watsona
7. Co wiesz o fałszywych wspomnieniach? Czy psychologowie mogą zaszkodzić swojemu klientowi w tej materii – swoją odpowiedź uzasadnij odwołując się do konkretnych przykładów.
8. Jakie rady dasz osobie z problemami z uczeniem się, jakie pomocne strategie jej zaproponujesz?
9. Proszę wymienić funkcje rodziny i omówić trzy wybrane
10. Proszę scharakteryzować rodzinę z perspektywy podejścia systemowego
11. Proszę wskazać źródła trudności doświadczanych przez członków rodzin zrekonstruowanych
12. Co nam daje studiowanie historii psychologii?
13. Co psychologia zawdzięcza Sokratesowi?
14. Jaki jest wkład Wilhelma Wundta w psychologię?
15. Dlaczego plany uwzględniające pretest są ważne?
16. Omów wady i zalety planu Solomona.
17. Opisz plan hipotetycznego badania eksperymentalnego z dwoma warunkami eksperymentalnymi i grupą kontrolną;
18. Omów etapy procesu badawczego w psychologii;
19. Wyjaśnij w jaki sposób można wyróżnić w grupach eksperymentalnych zmienne zakłócające (np. te o charakterze różnic indywidualnych);
20. Wyjaśnij jaki rodzaj paradygmatu badawczego pozwala na wnioskowanie o przyczynie i skutku, i dlaczego?

21. Omów i wyjaśnij pokrewieństwo: emocji, nastroju, emocjonalności jako wymiaru osobowości oraz zaburzeń afektywnych.
22. Porównaj rozumienie inteligencji emocjonalnej jako cechy i jako umiejętności.
23. Porównaj i omów 4 zasadnicze teoretyczne modele motywacji pod kątem wyróżnionych w nich źródeł powstawania motywów. Czy w funkcjonowaniu dążeniowym człowieka możemy mówić o komplementarności tych modeli?
24. Nagrody, wzmocnienia a motywacja zewnętrzna i wewnętrzna – czy za pomocą nagród da się kształtować motywację wewnętrzną?
25. Wyjaśnij istotę zasadniczych konfliktów motywacyjnych. Który z nich i dlaczego jest najtrudniejszy?
26. Podaj znane Ci definicje religii i scharakteryzuj jakie pełni ona funkcje psychologiczne?
27. Scharakteryzuj jakie czynniki psychologiczne kształtują obraz Boga
28. Opisz znaną Ci psychologiczną lub socjologiczną koncepcję genezy religii
29. Omów związek między religijnością a ogólnym dobrostanem rozumianym subiektywnie
30. Omów charakterystyczne cechy tzw. nowych ruchów religijnych (sekt) i wskaż psychologiczne przyczyny popularności takich wspólnot. Podaj przykłady takich ruchów

31. Wymień skale pomiarowe, na których można wyrazić zmienne i podaj przykłady;
32. Wyjaśnij jakie statystyki opisowe można policzyć dla danych ilościowych oraz podaj przykłady ich praktycznego zastosowania?
33. Opisz jakie są etapy wnioskowania statystycznego podczas weryfikacji hipotez
34. Scharakteryzuj krótko problem jednorodności wariancji w testach różnic międzygrupowych, oraz opisz jego praktyczne konsekwencje
35. Wymień po 3 istotne pojęcia, które wniosły do psychologii osobowości teorie Frueda, Junga oraz teorie relacji z obiektem, np. u Klein, Winnicotta, Kernberga.
36. Scharakteryzuj najważniejsze koncepcje wychodzące od pojęcia cechy w psychologii
37. Co analiza różnic indywidualnych wnosi do psychologicznej wiedzy o człowieku i jakie ma zastosowania praktyczne? Omów zakres wyjaśniający psychologii różnic i psychologii różnicowej w stosunku do innych działów psychologii
38. Wyjaśnij istotę i znaczenie temperamentu dla regulacji funkcjonowania i przystosowania człowieka dorosłego w kontekście osobniczego poziomu pobudzenia
39. Omów i wyjaśnij predykcyjne znaczenie modelu PMO dla sukcesu akademickiego, zawodowego i stanu zdrowia psychicznego
40. Czy style poznawcze współwystępują z dyspozycjami osobowościowymi? Omów to na przykładzie stylu: zależność – niezależność od organizacji pola lub stylu: impulsywność – refleksyjność
41. Czy kreatywność ma zawsze konsekwencje pozytywne? Wyjaśnij na przykładzie związków kreatywności z niepożądanym zachowaniem kreatywnych uczniów
42. Proszę wyobrazić sobie, że jest Pani/Pan psychologiem w szkole podstawowej. Do szkoły trafia grupa 60 dzieci uciekających z ogarniętej wojną Strefy Gazy. Uczniowie Ci, jako wyraz wsparcia, mają dłuższe przerwy i pierwszeństwo w kolejce do stołówki. Prowadzi to do konfliktu z pozostałymi uczniami, którzy narzekają, że nie zdążają zjeść

obiadu, przez co spóźniają się na zajęcia, zaczynają więc dokuczać lepiej traktowanej mniejszości. Jak można zażegnać konflikt i zadbać o zawiązanie w społeczności szkolnej trwałej wspólnoty?

43. Czy ludzka podmiotowość jest rzeczywistością czy złudzeniem?
44. Proszę porównać biologiczny model rozwoju (Spencer) oraz model Life-Span (Baltes)
45. Proszę wymienić strategie badawcze stosowane w badaniach nad rozwojem. Proszę omówić dwie wybrane.
46. Proszę opisać rozwój inteligencji według koncepcji J. Piageta
47. Wyjaśnij jak więź zwana przywiązaniem warunkuje nawiązywanie relacji społecznych w biegu życia człowieka.
48. Czy badania prenatalne spełniają swoją funkcję? Uzasadnij odpowiedź.
49. Jakie warunki zewnętrzne mogą przyczynić się do rozwoju statusu tożsamości osiągniętej u młodzieży?
50. Co to jest psychoprofilaktyka? Podaj przykład działań, które można uznać za działania psychoprofilaktyczne. Jaki rodzaj strategii jest w przedstawionych przez Ciebie działaniach zastosowany?
51. Wymień podstawowe zasady pracy w interwencji kryzysowej
52. Dlaczego, gdy decydujemy się na objęcie pomocą psychologiczną małego dziecka (np. dwuletniego) to rodzic powinien być obecny w trakcie tych spotkań i być przez psychologa angażowany do różnych działań?
53. W trakcie konsultacji psychologicznej klienta zaczynasz się zastanawiać, czy nie ma on myśli samobójczych. Co należy zrobić w takiej sytuacji? Jak sformułujesz pytanie o nie? Jeśli okaże się, że potwierdzi je on, że je ma to jaki będzie Twój dalszy sposób postępowania?
54. Proszę wymienić i scharakteryzować wybrane dwa zadania rozwojowe w okresie wczesnej dorosłości
55. Proszę wymienić przynajmniej dwie koncepcje opisujące rozwój człowieka w biegu życia i wybraną krótko przedstawić
56. W jaki sposób rozwój w biegu życia opisuje koncepcja E. Eriksona ?
57. Jak mogłoby brzmieć pytanie diagnostyczne dotyczące zaburzeń lękowych, tak aby w kontakcie z pacjentem zgłaszającym tego rodzaju symptomy sformułować wstępne rozpoznanie?
58. Scharakteryzuj zaburzenie PTSD i omów różnicę pomiędzy nim a CPTSD.
59. Czym są zaburzenia osobowości?
60. Wyjaśnij na czym polega analiza trafności treściowej i omów problemy językowo-kulturowe z nią związane;
61. Czym jest rzetelność testu i jakie są dostępne podejścia do pomiaru rzetelności?
62. Czego dotyczy i na czym polega analiza trafności teoretycznej?
63. Jakie kryteria powinien spełniać kwestionariusz, aby można było go nazwać mianem "pełnoprawnego kwestionariusza psychologicznego"?

64. Wyjaśnij, dlaczego wyizolowany wskaźnik obserwacyjny ma niską moc diagnostyczną. Omów to na wybranym przykładzie.
65. Dlaczego należy analizować niespójność danych obserwacyjnych. W jakich obszarach ta niespójność może zaistnieć, omów jeden przykład.
66. Omów 3 wskaźniki oporu w wywiadzie po stronie klienta. Podaj jego możliwe przyczyny.
67. Na czym polegają testy neutralne kulturowo (np. CFT3) i jakie są kontrowersje z nimi związane (tzn. czy naprawdę są neutralne kulturowo)?
68. Gdyby Pan/i miała stworzyć test badający inteligencję skryzalizowaną, z jakiego typu zadań by się składał? Proszę podać parę przykładów.
69. Przebadano testem na inteligencję osobę w wieku 25 lat i 70, obie uzyskały wynik IQ 120. Która z nich rozwiązała więcej zadań i z czego to wynika?
70. Omów specyfikę wywiadu diagnostycznego prowadzonego z dzieckiem.
71. Wymień i krótko omów kluczowe elementy diagnozy dzieci i młodzieży
72. Wymień i krótko scharakteryzuj wybrane cele diagnozy psychologicznej dzieci i młodzieży.
73. Wyjaśnij, jakie jest znaczenie edukacji we współczesnym świecie
74. Wyjaśnij, jak działają w edukacji mechanizmy stawiania wymagań, nadawania znaczenia, dostarczania wzorów oraz nacisku sytuacyjnego
75. Porównaj interakcję społeczną i interakcję wychowawczą (edukacyjną). Na czym polega specyfika interakcji wychowawczej?

II CZĘŚĆ: PYTANIA Z ZAKRESU SPECJALNOŚCI:

(1) PSYCHOLOGIA EDUKACJI I COACHINGU

1. Wyjaśnij, jak koncepcja uczenia się samoregulowanego wpisuje się w postulat edukacji całościowej.
2. Wyjaśnij dlaczego edukacja konstruktywistyczna przewyższa edukację tradycyjną pod względem skuteczności.
3. Opisz mechanizm wpływu błędu wychowawczego na psychikę wychowanka.
4. Jakie problemy psychologiczne wiążą się z ocenianiem i egzaminowaniem?
5. Zaburzenia ze spektrum autyzmu. Proszę omówić etiologię powstawania tego typu zaburzeń, wymienić podstawowe objawy (zawarte w klasyfikacjach) oraz wymienić co najmniej 1 konkretną technikę leczenia.
6. Mutyzm wybiórczy. Proszę omówić etiologię powstawania tego zaburzenia, wymienić podstawowe objawy (zawarte w klasyfikacjach) oraz wymienić co najmniej jedną konkretną technikę leczenia. Do jakiej grupy zaburzeń należy to zaburzenie?
7. ADHD- Zespół Nadpobudliwości Psychoruchowej. Proszę omówić etiologię powstawania tego zaburzenia, wymienić podstawowe objawy (zawarte w klasyfikacjach) oraz wymienić co najmniej 1 konkretną technikę leczenia.
8. Proszę porównać objawy występujące w bulimii i anoreksji. Do jakiej grupy zaburzeń należą te zaburzenia? Jakie są podobieństwa, a jakie różnice między tymi zaburzeniami?
9. Proszę omówić podstawowe zasady etyki obowiązujące w pracy psychologa dziecięcego. Czym różnią się one od zasad pracy z dorosłymi?
10. Wyjaśnij zasadność włączenia rodziców w proces pomocy udzielanej dziecku przez psychologa szkolnego.

11. Jak można wspierać poczucie własnej wartości u dzieci z ograniczeniami rozwoju?
12. Proszę podać podstawowe objawy depresji. Jakie są specyficzne objawy tego zaburzenia u dzieci a jakie u nastolatków?
13. Czym różni się depresja poporodowa od baby blues'a? Jakie jest największe niebezpieczeństwo związane z depresją poporodową?
14. Omów kwestię przekazywania wyników diagnozy w przypadku niepełnoletniego dziecka - odnosząc się do prawa dziecka do podmiotowości.
15. Wymień i oceń kluczowe zasady edukacji dorosłych.
16. Definicje coachingu.
17. Opisz różnicę między coachingiem, terapią, doradztwem, consultingiem, szkoleniem i mentoringiem.
18. Scharakteryzuj strukturę i zastosowania techniki SMART i GROW.
19. Scharakteryzuj rodzaje oporu w procesie coachingowym i sposoby ich przepracowywania.
20. Omów strukturę procesu coachingowego.
21. Opisz podstawowe zasady etyczne określające pracę coacha.
22. Omów aspekty prawne i psychologiczne interwencji kryzysowej w coachingu.
23. Jakie koncepcje psychologiczne wykorzystywane są jako baza pracy w coachingu?
24. Omów techniki pracy z przekonaniem na podstawie Racjonalnej Terapii zachowania.
25. Scharakteryzuj podstawowe zasady komunikacji w coachingu.

(2) PSYCHOLOGIA W BIZNESIE I REKLAMIE

1. W jaki sposób firmy mogą kreować swój wizerunek na rynku w ramach Employer Brandingu zewnętrznego?
2. Jakie narzędzia Employer Brandingu wewnętrznego firmy stosują na poszczególnych etapach cyklu życia pracownika?
3. Jakie są dobre zasady budowanie marki osobistej?
4. Jak koncepcja archetypów C.G. Junga przekłada się na kreowanie wizerunku marek?
5. Podaj przykłady KPI, które mierzą skuteczność działań employerbrandingowych?
6. Jakie procesy psychologiczne można rozpoznać w zachowaniach konsumentów?
7. Jaki czynniki zewnętrzne i w jaki sposób mogą oddziaływać na zachowania konsumentów?
8. Omów rolę i rodzaje badań konsumenckich?
9. Scharakteryzuj co oznacza, że niepełnosprawność ma charakter subiektywny i społeczny. Jak oddziałuje to na możliwość aktywizacji niepełnosprawnych?
10. Jakie psychologiczne cechy utrudniają aktywność zawodową osób niepełnosprawnych?
11. Omów rolę wsparcia społecznego w kontekście zdrowia i niepełnosprawności oraz możliwości aktywizacji zawodowej?
12. Uzasadnij dlaczego każda treść w mediach jest jedynie komunikatem, a nie obrazem rzeczywistości.
13. Wymień i oceń skuteczność różnych strategii obrony przed perswazją w mediach.
14. Jak działa i po co stosuje się dyskredytację w mediach?
15. Jakie są możliwe znaczenia pojęcia "wpływ mediów" na ludzi?

16. Dlaczego media nie usuwają dysproporcji w korzystaniu z informacji przez różnych użytkowników?
17. Wskaż trzy przykłady patologii organizacyjnych i przedstaw ich negatywny wpływ na organizację.
18. Jakie czynniki mogą zaburzać prawidłowe funkcjonowanie organizacji, prowadząc do wystąpienia różnych patologii organizacyjnych?
19. Wyjaśnij czym jest mobbing wyjaśnij na czym polega jego destrukcyjny wpływ na organizację?
20. Na czym polega proces rekrutacji a na czym proces selekcji?
21. Czym jest opis stanowiska i jaka jest jego rola w procesie rekrutacji i selekcji?
22. Czym się różni rozmowa/wywiad rekrutacyjny ustrukturalizowany od nieustrukturalizowanego i wymień główne elementy poszczególnych części wywiadu ustrukturalizowanego oraz ich rolę w selekcji?
23. Jakie role trener może pełnić w biznesie i jak bycie absolwentem psychologii w biznesie może to wesprzeć?
24. Jak wspierać uczenie się osób dorosłych podczas działań szkoleniowych/doradczych?
25. Omów etapy cyklu Kolba i ich rolę w procesie szkoleniowym.

(3) PSYCHOLOGIA KLINICZNA Z PSYCHOTERAPIA

1. Zaburzenia ze spektrum autyzmu. Proszę omówić etiologię powstawania tego typu zaburzeń, wymienić podstawowe objawy (zawarte w klasyfikacjach) oraz wymienić co najmniej 1 konkretną technikę leczenia.
2. ADHD- Zespół Nadpobudliwości Psychoruchowej. Proszę omówić etiologię powstawania tego zaburzenia, wymienić podstawowe objawy (zawarte w klasyfikacjach) oraz wymienić co najmniej 1 konkretną technikę leczenia.
3. Mutyzm wybiórczy. Proszę omówić etiologię powstawania tego zaburzenia, wymienić podstawowe objawy (zawarte w klasyfikacjach) oraz wymienić co najmniej 1 konkretną technikę leczenia. Do jakiej grupy zaburzeń należy to zaburzenie?
4. Proszę porównać objawy występujące w bulimii i anoreksji. Do jakiej grupy zaburzeń należą te zaburzenia? Jakie są podobieństwa, a jakie różnice między tymi zaburzeniami?
5. Proszę podać podstawowe objawy depresji. Jakie są specyficzne objawy tego zaburzenia u dzieci a jakie u nastolatków?
6. Czym różni się depresja poporodowa od baby blues'a? Jakie jest największe niebezpieczeństwo związane z depresją poporodową?
7. Czym się różni próba samobójcza od samookaleczania się? Jakie są przyczyny i rodzaje samookaleczeń?
8. Czym się różni podejście patogenetyczne od podejścia salutogenetycznego? Proszę podać twórcę pojęcia ""salutogeneza"". Z jakim nurtem w psychologii jest powiązane to pojęcie?
9. Opisz specyfikę pracy z dziećmi i młodzieżą i podstawowe zasady etyki obowiązujące w tego typu pracy.
10. Wskaż możliwie efektywne postępowanie terapeutyczne wobec osoby z objawami PTSD.
11. Wskaż możliwie efektywne postępowanie wobec osoby z objawami dużego zaburzenia neuropoznawczego (choroby Alzheimera).

12. Wskaż możliwie efektywne postępowanie terapeutyczne wobec osoby z objawami zaburzeń lęku napadowego.
13. Wskaż możliwie efektywne postępowanie terapeutyczne wobec osoby z objawami zaburzeń fobii specyficznych.
14. Wskaż główne różnice pomiędzy lękiem a strachem.
15. Jakie postępowanie (terapeutyczne, farmakologiczne lub inne znane Ci) zalecanie jest przy nawrotach zaburzeń depresyjnych?
16. Na czym polega konceptualizacja problemu w psychoterapii poznawczo-behawioralnej i na jakie pytania odpowiada?
17. Opisz za pomocą przykładu model poznawczy depresji wg. A. Becka.
18. Scharakteryzuj zniekształcenia poznawcze, wymień ich rodzaje oraz wskaż różnice pomiędzy następującymi zniekształceniami poznawczymi, podając przykłady: personalizacja vs. obwinianie.
19. Porównaj założenia tradycyjnej oraz pragmatycznej psychoterapii psychodynamicznej.
20. Omów zjawisko tabuizacji śmierci oraz znane Ci metafory śmierci. Jakie są konsekwencje psychologiczne tych zjawisk?
21. Scharakteryzuj problematykę precyzyjnego definiowania śmierci oraz omów psychologiczną perspektywę doświadczenia śmierci wg V. Jankelevitcha.
22. Omów doświadczenie żałoby w jednej z trzech perspektyw: psychoanalitycznej, poznawczej lub fenomenologiczno-egzystencjalnej.
23. Opisz mediatory procesu żałoby oraz wskaż kryteria patologicznej żałoby.
24. Opisz proces żałoby po stracie dziecka w ujęciu systemowym.
25. Omów pojęcia: choroba terminalna, opieka paliatywna, terapia uporczywa, eutanazja.